

به همراه رونمایی، نقد و بررسی گزارش «تنظیم‌گری توسعه‌گرا: چگونه رگولاتورها به رونق اقتصادی کمک می‌کنند؟» برگزار شد:
نشست تخصصی «تنظیم‌گری: بازی پنهان در میدان توسعه» | ص ۸

از نظام اکثریتی تا تناسبی:
بازنگری در فرمول
انتخابات | ص ۵۰

استقلال و عزت، وجه غیر
قابل کتمان از هویت
ایرانیان | ص ۳۳

پیامدها و امکان‌سنجی همگرایی منطقه‌ای:
از فهم تا عمل | ص ۱۸

✓ صنعت بدون راهبرد، حمایت بی‌اثر | ص ۱۰

✓ رقص قلم و سیاست؛ کار اندیشکده‌ای در پاکستان | ص ۲۰

✓ قربانیان تله‌ی خلع سلاح | ص ۳۰

✓ دیپلماسی نخبگانی در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه | ص ۴۴

✓ قسمت پنجم «خرداد» | ص ۴۸

رویداد و جلسات

- نشست تخصصی «تنظیم‌گری: بازی پنهان در میدان توسعه» | ۸
- صنعت بدون راهبرد، حمایت بی‌اثر | ۱۰
- نشست تخصصی «فرمان دست کیست؟» | ۱۲

بین‌الملل

- جاده توسعه | ۱۶
- از فهم تا عمل | ۱۸
- رقص قلم و سیاست؛ کاراندیشکده‌ای در پاکستان | ۲۰
- چاشنی‌های سیاستگذاری دهلی | ۲۲
- حکمرانی جهانی در دنیای در حال گذار | ۲۴

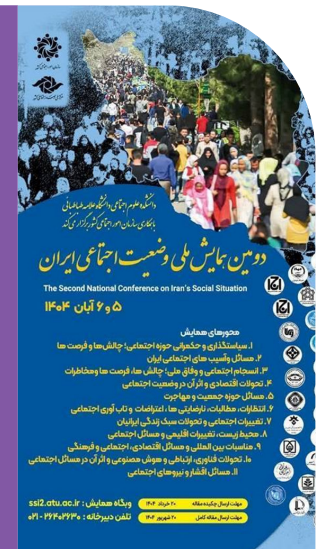
حضور در رسانه

- «وضعیت غزه، تصویری ننگین برای مجامع بین‌المللی است» | ۲۸
- قربانیان تله‌ی خلع سلاح | ۳۰
- تحلیل فاز جدید جنگ اوکراین و شکل‌گیری جنگ سرد نوین | ۳۲
- استقلال و عزت، وجه غیر قابل کتمان از هویت ایرانیان | ۳۳

انتشارات

- کدام تدبیر؟ کدام تکرار؟ | ۳۶
- فرایند استیضاح در مجلس شورای اسلامی | ۳۷
- ذبح امنیت با چاقوی امنیت‌زدگی | ۳۸
- هماهنگی بین‌بخشی | ۳۹
- روایت یک تلاش اندیشکده‌ای برای اصلاح نظام انتخاباتی کشور | ۴۰
- مقاله امر اجتماعی در میدان قانون‌گذاری | ۴۱
- راستی‌آزمایی در یک مناظره | ۴۲
- بایسته‌های ایجاد تنظیم‌گرهای بخشی در ایران | ۴۳
- دیپلماسی نخبگانی در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه | ۴۴
- به نام استاندارد، به کام قدرت | ۴۵

چند رسانه‌ای

- قسمت پنجم «خرداد» | ۴۸
- پادکست «تجربه‌نگاری حکمرانی پارلمانی» | ۴۹
- بازنگری در فرمول انتخابات | ۵۰

المشروع دكتور الم. الشريف

اندیشکده حکمرانی شریف

شاخص‌های حکمرانی کشور عزیزمان داشته‌است. در این میان موفقیت نسبی در طرح ایده‌های متعدد نوآورانه سیاسی در سطوح عمومی و نخبگانی جامعه؛ نقش محوری در ارایه و تصویب چندین سند سیاسی، قانونی و مقرراتی ملی در شوراهای عالی، مجلس شورای اسلامی و نهادهای تنظیم‌گر ملی؛ پیش‌رانی چندین تحول ساختاری و نهادی؛ توسعه ارتباطات بین‌المللی نخبگانی و اندیشکده‌ای؛ و مجموعاً الگوسازی و الهام بخشی در توسعه و تکثیر نهادهای مشاوره سیاسی مدرن و نسل جدید اندیشکده‌های دانشگاهی در کشور از جمله اثرات راهبردی تشکیل این مجموعه بوده‌است.

اندیشکده حکمرانی شریف در ادامه سنت ورود دانشگاه صنعتی شریف به عرصه علوم اجتماعی- انسانی که از ابتدای دهه هشتاد شمسی آغاز شده بود، در سال ۱۳۹۴ به همت جمعی از اعضای هیات علمی و دانش‌آموختگان دانشگاه و با محوریت مرحوم دکتر روستا آزاد و حمایت‌های دکتر سهراب‌پور روسای اسبق دانشگاه (بعنوان یک اندیشکده دانشگاهی مستقل) به شماره ثبت ۳۸۳۴۲ و با هدف ایجاد ارتباط بین دانشگاه و عرصه حکمرانی و سیاست‌گذاری عمومی کشور تشکیل گردید. با نگاهی کلی بر قریب هشت سال فعالیت این اندیشکده میتوان اذعان کرد که این نهاد سایر دانشگاه‌های برتر کشور و جهان، سعی در نهادینه سازی مشارکت فعال نخبگان در عرصه سیاست‌گذاری و ارتقای

اندیشکده حکمرانی شریف در یک نگاه

ده سال فعالیت و
بیش از ۲۰۰۰ محصول
و خدمت سیاسی

۱۲۹۸

۳۹۰

۱۴۵

۱۲۹

۲۳

انتشارات

۶۰۳

دیدگاه تخصصی

۱۶۸

خلاصه سیاسی

۱۰۷

نشریه سیاسی

گزارش سیاسی

۳۷۹

کتاب و مقاله علمی

۴۱

رویداد و جلسات

جلسات سیاسی

۶۷

حکمرانی در عمل

۳۱۹

کنفرانس ملی و بین المللی

۷

۶۰

تولیدات چندرسانه‌ای

۲۷

دوره و کارگاه آموزشی

۵۷

در رسانه

تولیدات غیرمکتوب

مجموعه داده‌ها و شاخص‌های سیاسی

محصولات و خدمات بین الملل

۱۹

حضور در رسانه‌های بین المللی

۹

گفتگوی دیپلماتیک

۴۹

حضور بین المللی

۵۲

ارائه بین المللی حکمرانی

ترویج و اثربخشی سیاسی

پروپوزال سیاسی

اثربخشی سیاسی

۳

رویداد ملی

۳۶

توسعه نهادی

رویداد و جلسات

نشست تخصصی «تنظیم‌گری: بازی پنهان در میدان توسعه»

به همراه رونمایی، نقد و بررسی گزارش «تنظیم‌گری توسعه‌گرا: چگونه رگولاتورها به رونق اقتصادی کمک می‌کنند؟»

توسعه مقوله‌ای صرفاً اقتصادی نیست و تنظیم‌گری باید نیات گوناگون آن را در نظر بگیرد. حال آنکه ادبیات حکمرانی اجتماعی کم‌وضعیت است. برای موفقیت تنظیم‌گری، توسعه مولفه‌های پیشینی و پسینی مورد نیاز است. برای مثال، یکی از دلایل فروکاستن از اعتبار شورای رقابت، عدم توجه به دلالت‌های اجتماعی آن بود. تنظیم‌گر آینده علاوه بر تسلط بر فنون تنظیم‌گری باید بر دوطایه‌ی هوش مصنوعی و داده‌محوری نیز متکی باشد.

■ دکتر فرشاد فاطمی

(عضو هیئت علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف)

اهداف تنظیم‌گران باید به صراحت روشن شود چرا که تعارض منافع میان سازمان‌های دولتی و دعوای تنظیم‌گر با آن‌ها یکی از موانع اصلی بر سر راه تنظیم‌گری توسعه‌گرا است. همه‌ی بار توسعه نباید بر دوش نهاد تنظیم‌گر بماند، بلکه در این میان بازیگران دیگری هم دخیل هستند. تنظیم‌گری توسعه‌ای باید دارای شاخص و زمان‌مند باشد و نیز معین باشد که قرار است از جیب چه کسی خرج حمایت از صنایع نوپا شود. در صنعت خودرو باید به منطق اقتصادی بازگردیم چرا که خودمان این انحصار را ایجاد کردیم. باید جزو زنجیره‌ی خودروسازی دنیا قرار بگیریم.

■ نشست تخصصی «تنظیم‌گری: بازی پنهان در میدان توسعه» از سلسله جلسات حکمرانی در عمل به همت گروه تنظیم‌گری اندیشکده‌ی حکمرانی شریف با حضور دکتر مصطفی زمانیان، عضو هیئت علمی دانشکده حکمرانی دانشگاه تهران و رئیس سابق مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری، و دکتر فرشاد فاطمی، عضو هیئت علمی دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف، برگزار شد.

در آغاز این نشست، از گزارش جدید گروه تنظیم‌گری با عنوان «تنظیم‌گری توسعه‌گرا: چگونه رگولاتورها به رونق اقتصادی کمک می‌کنند؟» رونمایی شد و مهمانان دیدگاه‌های خود را در ارتباط با این موضوع مطرح کردند.

■ مصطفی زمانیان

(ریاست اسبق مرکز بررسی‌های ریاست جمهوری)

تنظیم‌گری در سه لایه قابل تحلیل است: (۱) تحلیل فرایندی (۲) تحلیل بخشی (۳) تحلیل زیست بوم. مورد سوم نشان‌دهنده‌ی بلوغ حکمرانی است و جایگاهش مقدم بر دو مورد قبل‌تر است.

تنظیم‌گری

بازی پنهان در میدان توسعه

به همراه رونمایی، نقد و بررسی گزارش «تنظیم‌گری توسعه‌گرا»
چگونه رگولاتورها به رونق اقتصادی کمک می‌کنند؟

دکتر فرشاد فاطمی

عضو هیئت علمی دانشکده اقتصاد
دانشگاه صنعتی شریف

دکتر مصطفی زمانیان

عضو هیئت علمی دانشکده حکمرانی دانشگاه تهران
رئیس سابق مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری

سید محمدرضا دادگستر

پژوهشگر ارشد اندیشکده حکمرانی شریف

دبیر نشست

یکشنبه، ۲۰ مهر، ساعت ۱۵

اندیشکده حکمرانی شریف

سالن مرحوم دکتر روستاآزاد

صنعت بدون راهبرد، حمایت بی اثر

تبدیل به پایگاه صادراتی آن قطعه شود. حمایت از صنعت خودرو، حمایتی نامفید بوده است. این صنعت در طول دهه‌ها فعالیت خود صنعتی دولتی بوده و حمایت‌های آن مبتنی بر سیاست صنعتی نبوده است. در عین حال باید این واقعیت را پذیرفت که ایران وارد این صنعت شده و بازار نمی‌تواند به صورت کامل وابسته به واردات خودرو باشد.

راهکار میانه می‌تواند این باشد که قیمت‌گذاری به خودروساز واگذار شود اما از اهرم واردات، به اندازه‌ای که خودروساز داخلی را در شرایط رقابتی قرار دهد، استفاده شود.

سیاست‌هایی مانند تولید موبایل بومی اشتباه بود. پنج انتخاب اول سیاستگذار در حال حاضر باید کشاورزی، نفت، معدن، خودروسازی و لوازم خانگی باشد. به‌ویژه کشاورزی صنعتی بزرگ‌مقیاس به دلیل نیاز به تضمین امنیت غذایی کشور حیاتی است.

موفقیت سیاست صنعتی تا حد قابل توجهی به تامین مالی آن بستگی دارد. به دلیل ضعف نظام بانکی در ایران، باید از ابزارهای جدید تامین مالی مانند بازار سرمایه استفاده شود. تجربه چین یکی از تجربیات موفق در این بخش بوده است.

■ گروه تنظیم‌گری اندیشکده حکمرانی شریف با همکاری و حمایت معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری نشست تخصصی «مرزهای جدید توسعه: دولت رگولاتور به مثابه موتور صنعتی شدن» با حضور دکتر محسن یزدان‌پناه (پژوهشگر اقتصاد توسعه) را برگزار کرد که بخش‌هایی از آن را در ادامه می‌خوانید:

در مورد سیاست صنعتی، مرجعیت سیاسی و زمینه نهادی که دولت در آن قرار دارد اهمیت بالایی دارد. شماری از دولت‌های توسعه‌گرا اقتدارگرایی بوروکراتیک و شماری دموکراتیک بوده‌اند. اما وضعیت ایران در این بین مبهم و نامشخص است. از منظر تمرکز قدرت در تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی، کشور ما نه دولت اقتدارگرا و نه دولت لیبرال دموکراتیک است و در عین حال از معایب هر دو رنج می‌برد. یک پیشنهاد اجرایی می‌تواند ادغام نهادهای اقتصادی و صنعتی (مانند وزارتخانه‌های صمت و اقتصاد) در یک نهاد واحد با اختیارات بالا باشد.

انتظار تولید کالایی با فناوری بالا به صورت ۱۰۰ درصد در داخل کشور بعید است. مونتاژ به خودی خود بد نیست بلکه ایران باید نقش خود را در زنجیره تولید جهانی ایفا کند. برای مثال تولید چند قطعه خاص خودروساز جهانی متمرکز در ایران باشد و ایران

مرزهای جدید توسعه

دولت رگولاتور به مثابه موتور صنعتی شدن

به همراه نقد و بررسی گزارش "تنظیم‌گری توسعه‌گرا"

دکتر محسن یزدان پناه
پژوهشگر اقتصاد توسعه

سید محمد رضا دادگستر
پژوهشگر ارشد اندیشه‌های حکمرانی شریف

ریاست جمهوری
معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان

اندر شبکه حکمرانی شریف

چهارشنبه ۲۳ مهر | ساعت ۱۲:۳۰

اندیشه‌های حکمرانی شریف، سالن همایش‌های دکتر رضا روستا آزاد

نشست تخصصی «فرمان دست کیست؟»

ابهام در تنظیم‌گری تاکسی‌های اینترنتی

نهادهای صنفی فعال در این حوزه چگونه می‌توانند به چشم‌انداز مشترکی با دولت بر سر تنظیم‌گری این بخش برسند؟

نتیجه حل و فصل این پرونده چه تاثیری بر زیست‌بوم اقتصاد دیجیتال کشور دارد؟
با حضور:

رضا الفت‌نسب (رئیس اتحادیه کشوری کسب و کارهای مجازی)

محمد صادق فراهانی (معاون حقوقی و امور مجلس مرکز ملی فضای مجازی)

دبیر نشست: مهدی میرزائی (مدیر گروه تنظیم‌گری اندیشکده حکمرانی شریف)

■ تغییر در الگوی تنظیم‌گری تاکسی‌های اینترنتی در ایران اخیراً محل مناقشه میان نهادهای گوناگون شده است. پس از گذشت یک دهه از آغاز به فعالیت این بخش در کشور، کماکان رویه اثباتی در زمینه نظارت بر آن‌ها وجود ندارد که منجر به عدم رعایت حقوق سکوها و مصرف‌کنندگان شده و از توسعه مطلوب این بخش رو به رشد جلوگیری می‌کند. این نشست به دنبال پاسخ‌دادن به این پرسش‌هاست: چه چالش‌ها در زمینه نظارت شهرداری‌ها بر سکوهای تاکسی اینترنتی وجود دارد؟

13:30

فرمان دست چیست؟

ابهام در تنظیم گری تاکسی های اینترنتی

اندیشکده حکمرانی شریف
سالن مرحوم دکتر روستا آزاد

چهارشنبه ۳۰ مهر ۱۴۰۴
ساعت ۱۳.۳۰

اندیشکده حکمرانی شریف

مهمان ها

محمدصادق فراهانی

معاون حقوقی و امور مجلس
مرکز ملی فضای مجازی

رضا الفت نسب

رئیس اتحادیه کشوری
کسب و کارهای مجازی

بهرنشیست

مهدی میرزانی

مدیر گروه تنظیم گری
اندیشکده حکمرانی شریف

TAXI

بين الملل

جاده توسعه

پیامدها و امکان سنجی همگرایی منطقه‌ای

و ذی‌نفع‌سازی آنان می‌تواند شکوفایی قابل انتظار از تکمیل جاده توسعه را در هاله‌ای از ابهام قرار دهد. جاده توسعه و جاده ابریشم نوین دو کریدور مکمل و نه رقیب یکدیگر در مواجهه با کریدورهای فراملی دیگر نظیر آیمک به حساب می‌آیند.

■ دکتر عادل الساعدی

(تحلیلگر ارشد مؤسسه انکی للدراسات والبحوث)

به رغم چالش‌هایی نظیر کسری شدید بودجه دولتی اختصاص یافته به جاده توسعه ولی تشکیل کمیته ویژه پیشبرد این پروژه با اختیارات فراقانونی از اراده هیأت حاکمه عراق جهت تکمیل آن حکایت دارد. فشارهای آمریکا جهت عدم مشارکت ایران در این کریدور، اعمال فشار امارات و عربستان و دشواری تأمین مالی طرح متأثر از چشم‌انداز ثبات یا قیمت نفت از جمله چالش‌های مطرح در فرایند تکمیل جاده توسعه به حساب می‌آیند. ایجاد بستر مشارکت غیرمستقیم کشورهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای نظیر چین، ایران، هند، روسیه و سایر کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس و رفع نگرانی نسبت به تأثیر منفی جاده توسعه بر موقعیت ژئوپولیتیک و ژئواکونومیک آن‌ها از الزامات پیوند دادن منافع اقتصادی آن‌ها در این کریدور منطقه‌ای است.

■ جاده توسعه به مثابه یکی از طرح‌های کریدوری منطقه‌ای دارای تأثیرات مستقیم سیاسی، لجستیکی و اقتصادی بر کشورمان است که بهره‌گیری مطلوب از این فرصت، مستلزم شناخت واقع‌بینانه از این طرح، پیامدهای آن و در نهایت پیشبرد سازوکارهای همگرایی منطقه‌ای* در این بخش است.

با توجه به این اهمیت، این جلسه می‌کوشد به این سوال‌ها پاسخ دهد: جاده توسعه چه ابعادی دارد؟ جایگاه این طرح در کریدورهای بین‌المللی کدام است؟ این طرح کریدوری چه فرصت‌ها و تهدیداتی را برای ایران خلق می‌کند؟

نشست «جاده توسعه و امکان سنجی همگرایی منطقه‌ای» با طرح محورهای زیر برگزار شد:

■ دکتر علی عبد الرحیم

(عضو هیأت علمی دانشگاه النهرین بغداد)

ایده جاده توسعه را باید در سده‌های پیشین و کوشش جهت اتصال خلیج فارس به اروپا جستجو کرد که متأثر از رخدادهای بین‌المللی نظیر جنگ دوم جهانی، درگیری عراق در جنگ‌های پیاپی دوره صدام و بی‌ثباتی حاصل از گسترش تروریسم تا نیمه دوم قرن ۲۱ وارد فاز عملیاتی نشد. عدم همکاری و هم افزایی عراق با کشورهای همسایه

THE ROAD TO DEVELOPMENT:

CONSEQUENCES AND TOPOGRAPHY OF REGIONAL CONVERGENCE

01 PM

FOR 2 HOUR

15

OCTOBER

WEDNESDAY

Dr. Ali Abdul Rahim

Dr. Adel Al-Saedi

GOVERNANCE THINK TANK

از فهم تا عمل

پیامدها و امکان سنجی همگرایی منطقه‌ای

- توقعی که در ایران از چین برای دخالت در رخدادهای خاورمیانه وجود دارد، به دلیل شناخت نادرست چین و سیاست خارجه آن است.
- سنت سیاسی چینی، بر غیرنظامی بودن و تهاجم نکردن به سایر کشورها تأکید دارد.
- همچنین دخالت در نظام سیاسی یا سایر امور کشورها، جایی در نگاه سیاسی چینی ندارد.
- با نگاهی واقع‌گرایانه، مقابله با سیاست‌های آمریکا در موضوعاتی چون رخدادهای خاورمیانه، برای چین هزینه‌بر است. علاوه بر این باید توجه داشت که برخی کشورهای نزدیک چین چون ژاپن و کره جنوبی، پیرو سیاست‌های ایالات متحده هستند و درگیر شدن چین در این موضوع ممکن است از این لحاظ نیز برای چین هزینه ایجاد کند.
- در پایان، دو مجموعه با یکدیگر تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند. در این تفاهم‌نامه، موضوعاتی چون گسترش همکاری‌های علمی، برگزاری نشست‌های مشترک، و انتشار مقاله در مجلات یکدیگر، پیش‌بینی شده است.

■ در نشست اخیری که به میزبانی اندیشکده حکمرانی شریف برگزار شد، نمایندگان از «مرکز مطالعات بین‌المللی شانگهای» (SIIS) حضور پیدا کردند و پیرامون مسائلی چون روابط ایران و چین، به گفت‌وگو نشستند. هیئت چینی متشکل از نمایندگان زیر بود:

- لی کای‌شنگ (نائب‌رئیس مؤسسه مطالعات بین‌المللی شانگهای)
- پیه کینگ (عضو ارشد و مدیر مؤسسه مطالعات سیاست‌گذاری عمومی و نوآوری)
- جین لیانگ‌ژیانگ (عضو ارشد مرکز مطالعات غرب آسیا و آفریقا)
- ژو یی‌کی (عضو ارشد مرکز مطالعات غرب آسیا و آفریقا)
- یو‌های‌جیه (عضو مؤسسه مطالعات جهانی حکمرانی)
- برخی از موضوعات مطرح‌شده به‌وسیله مهمانان چینی به شرح زیر بود:

FROM UNDERSTANDING TO ACTION

A Pragmatic Path for China-Iran Collaboration

GPTT-SIIS

上海國際問題研究院
SHANGHAI INSTITUTE FOR INTERNATIONAL STUDIES

Hosting GPTT with SIIS Representatives

Li Kaisheng

Senior Fellow and
Vice President

Ye Qing

Senior Fellow &
Director, Institute
for Public Policy
and Innovation
Studies

Jin Liangxiang

Senior Fellow,
Center for West
Asian and African
Studies

Zhou Yiqi

Senior Fellow,
Center for West
Asian and African
Studies

Yu Haijie

Fellow, Institute
for Global
Governance Studies

THURSDAY, OCTOBER 16, 2025

9:45–11:00 AM

To register, please
send your details
to:

int@gptt.ir

رقص قلم و سیاست؛ کار اندیشکده‌ای در پاکستان

بررسی زیست و کنش اندیشکده‌های پاکستان در محیط سیاسی-اقتصادی کشور

■ دکتر اسد ایجاز بات

(اقتصاددان و کارشناس سیاست‌گذاری)

او توضیح داد که چگونه دولت، ارتش و نهادهای بین‌المللی در شکل‌دهی به دستورکارهای سیاستی تأثیرگذار بوده‌اند و بیشتر اندیشکده‌ها در فضایی محدود از نظر سیاسی و مالی، به صورت واکنشی فعالیت کرده‌اند. ایجاز بات بیان کرد که هرچند اندیشکده‌های پاکستانی در اصلاحات مالیاتی، انرژی و آموزش نقش مؤثری ایفا کرده‌اند، اما اکنون با کاهش حمایت‌های بین‌المللی روبه‌رو هستند و باید از ابزارهای دیجیتال، پژوهش داده‌محور و همکاری نزدیک‌تر با نهادهای تصمیم‌گیر بهره ببرند. او افزود که در آینده، محور فعالیت اندیشکده‌ها بر ثبات اقتصادی، سیاست‌های اقلیمی و کاربرد هوشمند هوش مصنوعی در حکمرانی متمرکز خواهد بود.

■ نظام‌های مشاوره و توصیه سیاستی در کشورهای جهان، هم‌پویش‌های مشترک دارند و هم خصوصیات مخصوص به خود. اندیشکده‌ها و مراکز مشاوره سیاستی نیز تبدیل به شکل فراگیری از بازیگری و کنش در فضای سیاست شده‌اند. این بازیگر در هر اقلیم، انطباق یافته و با شرایط خاصی فعالیت می‌کند. از نوع غربی اندیشکده اطلاعات انباشته‌ای داریم اما مخزن آگاهی ما از نظام‌های غیرغربی فضای خالی زیادی دارد. در اولین گفتگو از سری گفتگوهای بین‌المللی با عنوان «لحظه‌ی مشاور»، فضای فی‌مابین قلم و قدرت در پاکستان بررسی شد.

در گفت‌وگو با دکتر اسد ایجاز بات، اقتصاددان و کارشناس سیاست‌گذاری اهل پاکستان، به بررسی ساختار، چالش‌ها و روند تحول اندیشکده‌ها در این کشور پرداخته شد:

The Policy advisory system Studies Group of the
Governance and Policy Think Tank presents:

The Dance of Quill and Politics: Think Tank Work in Pakistan

The Interplay of Think Tanks and Pakistan's
Political-Economical Landscape

Guest speaker

asad ejaz butt

Lecturer, Economics Department
University of Massachusetts

Moderator

fatemeh saadati

Researcher at the
Governance and Policy Think Tank

Sunday – 19 oct

11:00 am

(Eastern standard time)

۱۸:۳۰

(tehran time)

Governance and
Policy Think Tank
GPTT

چاشنی‌های سیاست‌گذاری دهلی

زیست و کنش اندیشکده‌ها در هندوستان

اکنون با سوال‌هایی مشترک و بعضی نیز ویژه‌ی هند، گفتگو با دکتر «آرون‌پل سیل» انجام شد. او مقیم لندن و مدرس دانشگاه وست‌مینستر بوده و به‌عنوان پژوهشگر ارشد در گروه مشاوره‌ای سیاست و توسعه در هند، سابقه فعالیت اندیشکده‌ای دارد.

■ پس از پاکستان، ایستگاه بعدی سلسله نشست‌های «لحظه مشاور»، هندوستان بود. در نشست پاکستان تصویر جدید و روایت‌نشده‌ای از سیاست پاکستان را مشاهده و شنیده شد. از نقش ارتش، سازمان‌های امنیتی و آمریکا در زیست‌بوم اندیشکده‌ای این کشور گرفته تا برنامه‌های اصلاحی متعددی که اندیشکده‌های پاکستانی صاحب امتیاز آن بوده‌اند؛ و البته ناکامی‌ها و ضعف‌های این بازیگران در این کشور.

The Policy advisory system Studies Group of the
Governance and Policy Think Tank presents:

Delhi's Policy Spices: The Life and Agency of India's Think Tanks

Guest speaker

Arunopol Seal

Visiting Lecturer at the University of Westminster
and Senior Research Consultant at Policy &
Development Advisory Group (PDAG)

Moderator

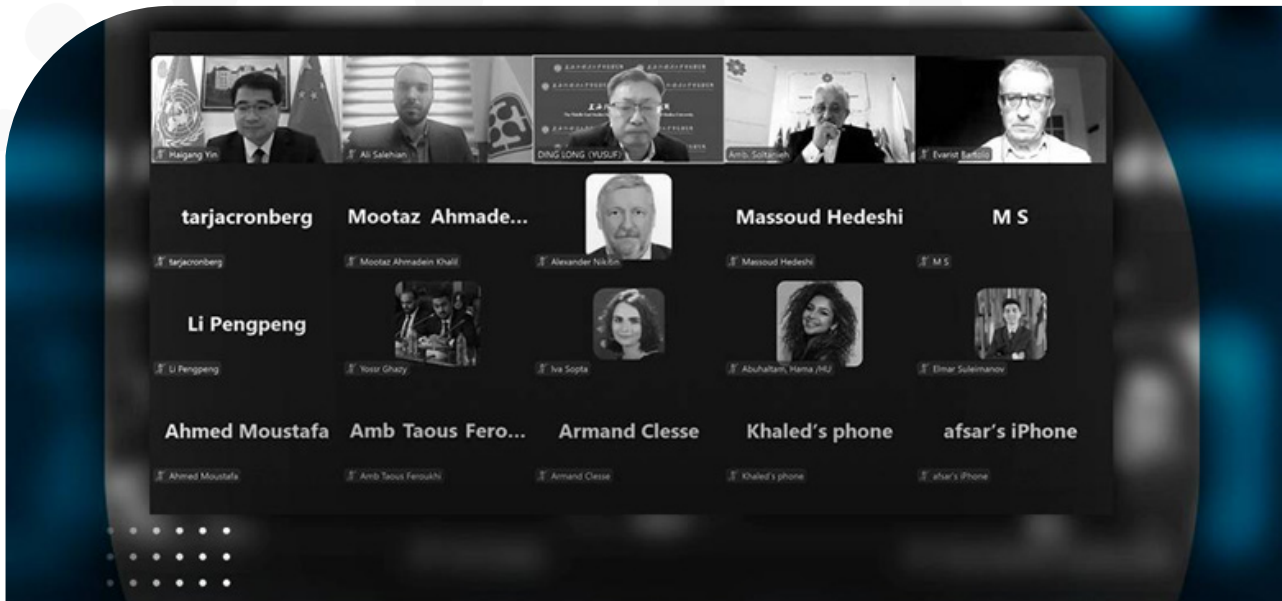
fatemeh saadati

Researcher at the
Governance and Policy Think Tank

چهارشنبه | ۳۰ مهر
به وقت تهران ۱۲:۳۰
10:00 am Uk time
Wednesday | 22nd
of october

Governance and
Policy Think Tank
GPTT

حکمرانی جهانی در دنیای در حال گذار

فرصت ها و زمینه های غرب آسیا

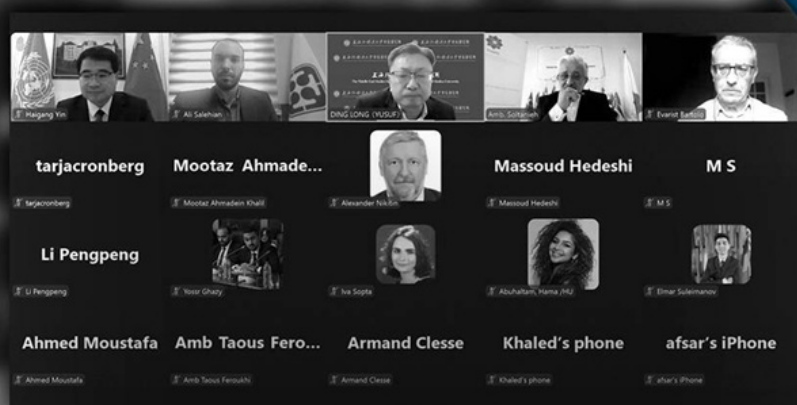
- با توجه به وضعیت غرب آسیا، دیدگاه به حکمرانی جهانی در غرب آسیا به واسطه دلایل گوناگون، دچار همسویی چندجانبه، رقابت های ژئواکونومیک به شکل رقابت کوریدوری، ناامیدی از سازوکار های بین الملل در پی فجایع غزه و رشد ایده خودیاری برای تامین امنیت شده است.
- ابتکاراتی مانند ابتکار چین در حوزه حکمرانی جهانی اگرچه ایده های مثبتی را مطرح می کند اما برای اقبال جهان به آن، باید موضوعی واقعی را حل کند. همکاری های نخبگانی برای پیگیری ایده های بدیل حکمرانی جهانی می تواند راهگشا باشد.

■ **علی صالحیان** مدیر گروه بین الملل اندیشکده حکمرانی شریف با دعوت موسسه بین المللی مطالعات خاورمیانه وین در کنفرانس «نگاهی به حکمرانی جهانی، دیدگاه های خاورمیانه» بیان نمود:

■ **علی صالحیان**
(پژوهشگر اندیشکده)

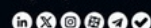
- حکمرانی جهانی به تعریف ساده یعنی حل مسائل جهانی توسط فرآیند های جهانی.
- از آنجا پیشران های حکمرانی جهانی را می توان شامل لیبرالیسم بین المللی، جهانی شدن و فناوری ها دانست. هر سه این موضوعات در جهان در حال گذار دچار تحول شده است.

حکمرانی جهانی در دنیای در حال گذار فرصت‌ها و زمینه‌های غرب آسیا

انديشكده حكمراني شريف

www.gppt.ir

حضور در رسانه

«وضعیت غزه، تصویری ننگین برای مجامع بین المللی است»

■ مقاومت در فلسطین برآمده از ستم و زورگویی رژیمی آپارتاید، زیاده خواه و نژاد پرست است. مادامی که این رژیم و حمایت قدرت های غربی از آن وجود داشته باشد، مقاومت نیز وجود خواهد داشت. پروژه اسرائیل نه فقط غیر نظامی کردم غزه، بلکه انسان زدایی از آن است.

■ عمق ناکارآمدی و ناتوانی سازوکارهای بین المللی به حدی در بحران غزه مشخص شد که کمتر کسی به آن امیدوار است. وجدان های بیدار ملت ها جزو نقاط امید بحران غزه بوده و هست.

ویدئوی کامل این گفتگو با اسکن کیو آر کد قابل مشاهده است.

■ **علی صالحیان، پژوهشگر ارشد اندیشکده حکمرانی شریف در گفتگوی زنده با «شبکه پرس تی وی» درباره آتش بس غزه، گفت:**

■ **علی صالحیان**
(پژوهشگر اندیشکده)

■ تصاویر مخابره شده از غزه نه فقط تصاویر آخر زمانی بلکه یک نسل کشی است که به صورت زنده پخش می شود.

■ به دلیل وجود پتانسیل برآمده از منافع فردی نتانیاهو برای ادامه بحران و منازعه، احتمال از سرگیری درگیری ها وجود دارد.

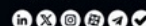

وضعیت غزه تصویری ننگین برای مجامع بین المللی

اندیشکده حکمرانی شریف

www.gptt.ir

قربانیان تله‌ی خلع سلاح

نقش امنیت نظامی در توسعه دولت‌ها

دکتر علی صالحیان
پژوهشگر اندیشکده حکمرانی شریف

دکتر مجید رجبی
پژوهشگر علوم سیاسی و امنیت بین‌الملل

قربانیان تله‌ی خلع سلاح

نقش امنیت نظامی در توسعه دولت‌ها

فضایی نشان می‌دهد که امنیت و بقای کشورها نمی‌تواند بر پایه اعتماد به قواعد بین‌المللی بنا شود، بلکه نیازمند توان دفاعی واقعی است.

■ کشورها تا زمانی که بقای خود را تضمین نکرده باشند، نمی‌توانند فرصت یا حوصله‌ای برای تمرکز بر مباحث اقتصادی به‌عنوان اولویت نخست داشته باشند. تا هنگامی که حاکمیت‌ها نتوانند بقای خود را به نقطه‌ای غیرقابل خدشه برسانند، مسیر توسعه نیز مسدود است. نبود توان دفاعی، نه هم امنیت را کاهش می‌دهد هم تهدیدها را افزایش و مانع شکل‌گیری نظم پایدار می‌شود.

ویدیوی کامل این نشست را در آپارت فکرت ببینید.

■ علی صالحیان، مدیر گروه بین‌المللی اندیشکده حکمرانی شریف در نشست «نقش امنیت نظامی در توسعه کشورها» که به همت رسانه فکرت انجام شد پیرامون تبعات خلع سلاح منطقه به گفت‌وگو پرداخته است:

■ علی صالحیان
(پژوهشگر اندیشکده)

■ در منطقه‌ای که رژیم صهیونیستی برای تعریف نظم مورد نظر خود تأسیس شده و به هیچ قاعده و قانونی پایبند نیست، سخن گفتن از خلع سلاح، مضحک و غیرواقعی است. چنین

قربانیان تله ی خلع سلاح

نقش امنیت نظامی در توسعه دولت ها

دکتر علی صالحیان

پژوهشگر اندیشکده حکمرانی شریف

دکتر مجید رجبی

پژوهشگر علوم سیاسی و امنیت بین الملل

زمان: سه شنبه ۶ آبان ساعت ۱۵:۳۰

مکان: تهران- خیابان انقلاب

بین خیابان ولیعصر (عج) و پل

مظفر- پلاک ۹۰۷ خانه اندیش

تحلیل فاز جدید جنگ اوکراین و شکل‌گیری جنگ سرد نوین

اوکراین، عدم عضویت در ناتو و به رسمیت شناختن الحاق چهار استان، به بن‌بست رسیده است.

■ لغو دیدار برنامه‌ریزی شده میان رؤسای جمهور آمریکا و روسیه، نشان‌دهنده عمق اختلافات و غیرقابل مذاکره بودن شروط مسکو از دید غرب است.

■ آزمایش‌های اتمی و موشکی اخیر توسط روسیه‌ریال آزمایش قریب‌الوقوع اتمی آمریکا و توسعه زرادخانه اتمی چین، جهان را به سمت یک «شبه جنگ سرد» جدید و فضای امنیتی‌سازی فزاینده سوق می‌دهد.

مصاحبه کامل را در جهان امروز ببینید.

■ محمدحسین معصوم‌زاده، پژوهشگر اندیشکده حکمرانی شریف در مصاحبه با جهان امروز شبکه خبر به تحلیل جنگ روسیه و اوکراین پرداخت:

■ محمدحسین معصوم‌زاده

(پژوهشگر ارشد اندیشکده)

■ حملات پهنپادی گسترده اوکراین، جنگ را وارد فاز جدیدی کرده که بیشتر جنبه رسانه‌ای دارد و نتوانسته پیشروی‌های روسیه در میدان نبرد (مانند جبهه پوکروفسک) را متوقف کند.

■ مذاکرات صلح به دلیل پافشاری روسیه بر مواضع اولیه خود، از جمله بی‌طرفی کامل

استقلال و عزت، وجه غیر قابل کتمان از هویت ایرانیان

■ پدیده «گرد آمدن دور پرچم» (Rally 'Round the Flag) که در بحران‌هایی مانند جنگ ۱۲ روزه در ایران جهان شاهد آن بود، به دلیل تمدن قدیمی و نوعی از تمدن ملت شکل گرفته در این سرزمین است.

■ جایگاه توانایی هسته‌ای برای ایرانیان، نه فقط به عنوان یک صنعت پیشرفته بلکه به عنوان یک حق مشروع آنان به عنوان یک کشور حائز اهمیت است. مسئله اصلی اروپا و آمریکا و علت مشکلات پیش آمده، آن است که بنظر هنوز تصمیم‌گیران در غرب، استقلال سیاسی ایرانیان را به صورت عملی به رسمیتی نشناخته‌اند.

ویدئوی کامل این گفتگو با اسکن کیو آر کد قابل مشاهده است.

■ **علی صالحیان، پژوهشگر ارشد اندیشکده حکمرانی شریف در مصاحبه با «شبکه پرس تی وی» گفت:**

■ **علی صالحیان**
(پژوهشگر اندیشکده)

■ این که که وزیر خارجه ایران بیان کرده که تهران بر سر حقوق مردم ایران مصالحه نخواهد کرد، برآمده از هویت ملی و مذهبی زور ناپذیر ایرانیان است. تمدن هزاران ساله و ایده های ظلم ناپذیری برجسته در مذهب ایرانیان پیشران اصلی ظلم ناپذیری این ملت در بزنگاه های متفاوت از جنگ هشت ساله با صدام حسین، تا صنعت هسته ای و جنگ ۱۲ ساله است.

انتشارات

کدام تدبیر؟ کدام تکرار؟

عوامل اصلی این وضعیت شامل ضعف در تربیت مدیران و نبود مسیرهای رسمی برای آماده‌سازی آن‌ها، انتصابات غیرشفاف و کوتاه‌مدت‌نگر که با تغییر دولت‌ها بدنه کارشناسی را نیز متزلزل می‌کند، بی‌ثباتی مدیریتی و عمر کوتاه مسئولیت‌ها که مانع تکمیل چرخه سیاست‌گذاری می‌شود، و در نهایت، فقدان یک نظام مشاوره سیاستی کارآمد و ارتباط ضعیف میان دولت و نهادهای علمی است.

■ راهکارهای پیشنهادی؛ از اصلاحات کوتاه‌مدت تا افق بلندمدت:

برای خروج از این چرخه، مجموعه‌ای از اصلاحات چندلایه با الهام از تجارب موفق جهانی پیشنهاد شده است. در کوتاه‌مدت، برگزاری دوره‌های حکمرانی برای مدیران و ممیزی پروژه‌های شکست‌خورده. در میان‌مدت، تفکیک قانونی مدیران سیاسی از حرفه‌ای و الزام نامزدها به معرفی تیم کاری خود. و در بلندمدت، حرفه‌ای‌سازی سیاست از طریق تأسیس کانون مدیران دولتی، طراحی مدل بومی حزب، و ایجاد یک «آرشیو ملی سیاست» برای ثبت و نگهداری دائمی تجربیات حکمرانی.

متن کامل این یادداشت با اسکن کیو آر کد قابل مطالعه است.

■ محمد بهدار، مدیر گروه نظام حکمرانی اندیشکده حکمرانی شریف، در یادداشتی در روزنامه فرهیختگان، به بررسی پیامدهای «بی‌حافظگی سیاستی» و «ناساخت‌یافتگی سیاسی» در نظام حکمرانی کشور پرداخته است. این تحلیل نشان می‌دهد که چگونه تضعیف حافظه تاریخی در سیاست‌گذاری و ضعف نهادهای سیاسی، چرخه‌ای معیوب از تکرار اشتباهات، هدررفت منابع و کاهش اعتماد عمومی را ایجاد کرده است.

■ محمد بهدار
(مدیر گروه نظام حکمرانی اندیشکده)

■ پیامدهای بی‌حافظگی و ناساخت‌یافتگی سیاسی: تجربه سیاست‌گذاری در ایران مملو از تکرار آزمون‌های شکست‌خورده مانند سیاست ارز ترجیحی است که بدون ثبت و تحلیل تجربیات پیشین، بارها اجرا شده و به رانت و فساد انجامیده است. این «بی‌حافظگی سیاستی» جسارت اصلاحات را از مدیران گرفته و نظام حکمرانی را در رکود گرفتار کرده است.

■ ریشه‌های کلیدی؛ از ضعف تربیت مدیران تا بی‌ثباتی مدیریتی:

فرایند استیضاح در مجلس شورای اسلامی

آسیب‌ها و راهکارهای نظام‌مندسازی

بر این، اختلافات جناحی میان دولت و مجلس، همان‌طور که در دولت‌های هشتم و دوازدهم مشاهده شد، می‌تواند استیضاح را از یک ابزار نظارتی به یک اهرم فشار سیاسی برای تسویه حساب‌های جناحی تبدیل کند.

■ راهکارهای اصلاحی؛ از تغییر قانون تا اصلاح آیین‌نامه: برای حل این مشکل، راهکارهایی در سطوح مختلف پیشنهاد می‌شود. راه‌حل بنیادین، بازنگری در اصل ۸۹ قانون اساسی برای افزایش تعداد امضاهای لازم جهت طرح استیضاح است. در سطوح دیگر، اصلاح آیین‌نامه داخلی مجلس برای محدود کردن ارائه درخواست استیضاح به فراکسیون‌ها، تعیین سقف برای تعداد درخواست‌های هر نماینده در دوره نمایندگی، و منوط کردن تأیید استیضاح به نظر کارشناسی کمیسیون‌های تخصصی و مرکز پژوهش‌ها، می‌تواند به نظام‌مند شدن این فرآیند و کاهش اعمال سلیق شخصی کمک کند.

متن کامل این یادداشت با اسکن کیو آر کد قابل مطالعه است.

■ محمدامین نیک‌صفت، پژوهشگر گروه نظام حکمرانی اندیشکده حکمرانی شریف، در یادداشتی در روزنامه فرهیختگان، به تحلیل فرایند استیضاح وزرا در ایران و تأثیرات آن بر حکمرانی پرداخته است:

■ محمدامین نیک‌صفت

(پژوهشگر اندیشکده)

■ آسیب‌شناسی وضع موجود؛ لغزندگی جایگاه وزارت: تجربه استیضاح‌های سریع در دولت‌های اخیر و ثبت ۳۳ مورد استیضاح از دولت سوم تاکنون، نشان‌دهنده تبدیل این ابزار نظارتی به یک رویه مرسوم است. این وضعیت باعث لغزندگی جایگاه وزارت، ترویج رفتار محافظه‌کارانه در مدیران و ایجاد نوعی «فلج سیاسی» شده است.

■ چرایی تبدیل استیضاح به ابزار فشار سیاسی: ریشه اصلی این معضل، سهولت آغاز فرایند استیضاح (صرفاً با ۱۰ امضا) در غیاب یک ساختار حزبی منسجم است. این خلاء باعث می‌شود نمایندگان به صورت فردی عمل کرده و گاهی منافع شخصی یا منطقه‌ای را دنبال کنند. علاوه

ذبح امنیت با چاقوی امنیت‌زدگی

رفته و با ورود به حوزه‌های اجرایی و اقتصادی، ضمن تضعیف نهادهای تخصصی، از مأموریت اصلی خود یعنی تأمین امنیت نیز باز بمانند.

■ سازوکار تضعیف حکمرانی؛ از تداخل مأموریت تا فلج مدیریتی: امنیت‌زدگی با مخدوش کردن مرز میان مسائل امنیتی و غیرامنیتی فرآیند با سایه انداختن بر تصمیمات تخصصی، وتوی نظرات کارشناسی و مداخله در انتصابات، به تدریج به خلع ید ساختارهای حرفه‌ای منجر شده و استقلال نهادها را از بین برده است؛ وضعیتی که در آن، مدیران به جای تکیه بر تخصص، به توصیه‌های امنیتی تمکین می‌کنند.

■ راهکارهای برون‌رفت؛ بازگشت امنیت به جایگاه تخصصی: برای خروج از این چرخه، سه گام اساسی پیشنهاد می‌شود: در کوتاه‌مدت، ایجاد یک «پنجره واحد امنیتی» برای ساماندهی تعاملات. در میان‌مدت، تفکیک دقیق نقش‌های نظارتی و امنیتی. و در بلندمدت، بازتعریف مفهوم امنیت به شکل محدود و تخصصی، و منع نهادهای امنیتی از ورود به حوزه‌های غیرمرتبط.

متن کامل این یادداشت با اسکن کیو آر کد قابل مطالعه است.

■ محمد همدانی، پژوهشگر گروه نظام حکمرانی اندیشکده حکمرانی شریف، در یادداشتی در خبرگزاری ایرنا، به تحلیل پدیده «امنیت‌زدگی» و پیامدهای آن بر حکمرانی کشور پرداخته است. این تحلیل نشان می‌دهد که چگونه گسترش بی‌ضابطه نگاه امنیتی به تمام حوزه‌های سیاست‌گذاری، نه تنها از وظایف اصلی نهادهای امنیتی تمرکززدایی کرده، بلکه با تضعیف تخصص‌گرایی و ایجاد فلج مدیریتی، امنیت پایدار کشور را نیز شکننده‌تر ساخته است:

■ محمد همدانی
(پژوهشگر اندیشکده)

■ چرایی و پیامدهای امنیت‌زدگی؛ تضعیف امنیت به نام امنیت: تجربه «جنگ ۱۲ روزه» و آسیب‌پذیری زیرساخت‌های حیاتی کشور نشان داد که امنیتی‌سازی تمام مسائل، نتیجه معکوس داشته است. این رویکرد که نظریه‌پردازانی چون نیکلاس لومن و داگلاس نورث نسبت به آن هشدار داده‌اند، باعث شده نهادهای اطلاعاتی از کارکرد اصلی خود فراتر

هماهنگی بین بخشی

حلقه مفقوده نظام تصمیم‌گیری دولت

قدرتمند، شیوع محافظه‌کاری و ترس در میان مدیران به دلیل «امنیت‌زدگی اداره» و برخوردهای قهری نهادهای نظارتی، و کمرنگ شدن روحیه تحول‌گرایی در بدنه بوروکراتیک کشور است. این عوامل دولت را به بهشت مدیران عافیت‌طلب تبدیل کرده و مانع از شکل‌گیری تصمیمات جسورانه و یکپارچه می‌شود.

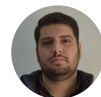
■ راهکارهای پیشنهادی؛ ایجاد رژیم سیاستی فرابخشی مبتنی بر مدل ۴۱: برای برون‌رفت از این وضعیت، پیشنهاد می‌شود یک «رژیم سیاستی فرابخشی» بر اساس چهار مؤلفه مسائل، ایده‌ها، منافع و نهادهای (۴۱) شکل گیرد. این راهکارها شامل ایجاد شاخص‌ها و داده‌های مشترک میان دستگاهی، تقویت بازوهای مشورتی دولت مانند اندیشکده‌ها، تعریف نظام انگیزشی و شاخص‌های ارزیابی عملکرد مشترک برای دستگاه‌ها، و ایجاد یک نهاد متولی قدرتمند برای راهبری امور فرابخشی در نهاد ریاست جمهوری است.

متن کامل این یادداشت با اسکن کیو آر کد قابل مطالعه است.

■ امین منصور کبری، پژوهشگر گروه نظام حکمرانی اندیشکده حکمرانی شریف، در یادداشتی در روزنامه فرهیختگان، به تحلیل چالش‌های «حکمرانی فرابخشی» در ایران پرداخته است:

■ امین منصور کبری
(پژوهشگر اندیشکده)

■ آسیب‌شناسی وضع موجود؛ تک‌روی نهادی و فلج تصمیم‌گیری فرابخشی: نظام اداری ایران با وجود ماهیت فرابخشی مسائل کلان کشور، از «بخشی‌گرایی نهادینه» رنج می‌برد. این تک‌روی باعث شده نهاد ریاست جمهوری در ایجاد هماهنگی میان وزارتخانه‌ها ضعیف عمل کند، نهادهای شورایی از کارکرد اصلی خود فاصله بگیرند و فرهنگ سازمانی رقابت‌محور جایگزین تعامل هم‌افزا شود. در نتیجه، همکاری برای دستگاه‌ها فاقد جذابیت بوده و تصمیم‌گیری‌های کلان دچار فلج و ناکارآمدی شده است.

■ ریشه‌های کلیدی؛ از ضعف دولت تا محافظه‌کاری مدیران: موانع اصلی هماهنگی فرابخشی شامل ضعف نهاد ریاست جمهوری در برخورداری از ابزار و بازوی مشاوره سیاستی

روایت یک تلاش اندیشکده‌ای برای اصلاح نظام انتخاباتی کشور

طرح ریشه در محافظه‌کاری ناشی از عادت به نظام انتخاباتی ۴۰ ساله اکثریتی داشت. منتقدان نگرانی‌هایی از جمله چندپارگی مجلس، چالش‌های امنیتی و مغایرت با «عدالت انتخاباتی» را مطرح می‌کردند. در مقابل، مدافعان طرح بر مفهوم «عدالت جمعی» تأکید داشتند که بر اساس آن، تخصیص کرسی‌ها باید متناسب با وزن واقعی جریان‌های سیاسی در جامعه باشد، نه صرفاً آرای انفرادی نامزدها.

■ **دستاوردهای مورد انتظار؛ تقویت حزب و ارتقای شایسته‌سالاری:** نظام تناسبی رابطه‌ای دوسویه و تقویت‌کننده با نهاد احزاب دارد؛ این سیستم با مبنا قرار دادن «شناسنامه حزبی»، انگیزه ساختاری برای فعالیت‌های سیاسی بلندمدت و حرفه‌ای ایجاد می‌کند. همچنین، این نظام با ایجاد یک «پالایش دو مرحله‌ای» (گزینش اولیه توسط حزب و انتخاب نهایی توسط مردم)، شایسته‌سالاری را ارتقا می‌دهد.

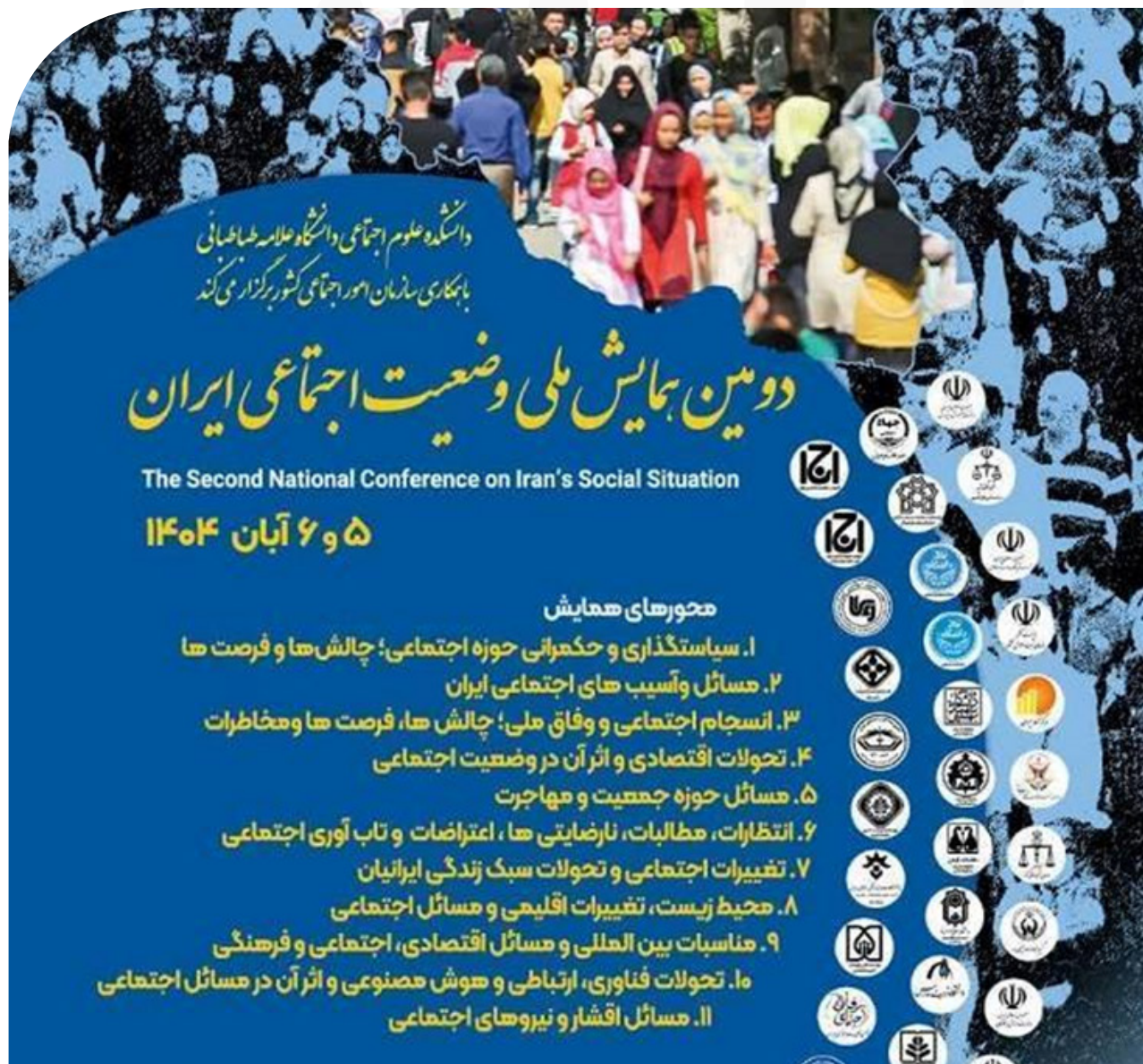
متن کامل این یادداشت با اسکن کیو آر کد قابل مطالعه است.

■ **الهام‌سادات اتابکی، پژوهشگر مرکز مطالعات پارلمان اندیشکده حکمرانی شریف، در مصاحبه‌ای با دکتر مهدی زینالو، دکترای سیاستگذاری عمومی و مشاور این مرکز، به بازخوانی فرایند جریان‌سازی و چالش‌های حقوقی و سیاسی طرح «تناسبی شدن انتخابات» در ایران پرداخته است:**

■ **فرایند طرح ایده و چالش‌های اولیه؛ از مخالفت تا ارائه راهکار جایگزین:** ایده اصلاح نظام انتخاباتی با هدف رفع معایب سیستم اکثریتی (مانند نادیده گرفته شدن آرای اقلیت و ضعف احزاب) آغاز شد. اندیشکده حکمرانی شریف ابتدا با طرح «استانی-شهرستانی» در مجلس دهم مخالفت کرد و پس از رد آن توسط شورای نگهبان، راهکار جایگزین یعنی «اجرای نظام تناسبی بدون تغییر حوزه‌های انتخابیه» را تدوین و در مجلس یازدهم پیگیری نمود.

■ **موانع اصلی؛ محافظه‌کاری سیاسی و تعریف متفاوت از عدالت:** مقاومت اصلی در برابر این

دومین همایش ملی وضعیت اجتماعی ایران

The Second National Conference on Iran's Social Situation

۵ و ۶ آبان ۱۴۰۴

محورهای همایش

۱. سیاستگذاری و حکمرانی حوزه اجتماعی؛ چالش ها و فرصت ها
۲. مسائل و آسیب های اجتماعی ایران
۳. انسجام اجتماعی و وفاق ملی؛ چالش ها، فرصت ها و مخاطرات
۴. تحولات اقتصادی و اثر آن در وضعیت اجتماعی
۵. مسائل حوزه جمعیت و مهاجرت
۶. انتظارات، مطالبات، نارضایتی ها، اعتراضات و تاب آوری اجتماعی
۷. تغییرات اجتماعی و تحولات سبک زندگی ایرانیان
۸. محیط زیست، تغییرات اقلیمی و مسائل اجتماعی
۹. مناسبات بین المللی و مسائل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
۱۰. تحولات فناوری، ارتباطی و هوش مصنوعی و اثر آن در مسائل اجتماعی
۱۱. مسائل اقشار و نیروهای اجتماعی

مقاله امر اجتماعی در میدان قانون گذاری

تجربه نگاری کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی

این مقاله در تاریخ پنجم آبان ماه در پنل سیاستگذاری و حکمرانی حوزه اجتماعی؛ چالش ها و فرصت ها در دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه علامه طباطبائی ارائه شد.

■ مرکز مطالعات پارلمان اندیشکده حکمرانی شریف در دومین همایش ملی وضعیت اجتماعی ایران، به ارائه مقاله «امر اجتماعی در میدان قانون گذاری؛ تجربه نگاری کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی» با همکاری مرکز پژوهش های مجلس پرداخت.

راستی آزمایی در یک مناظره

«نسبت نقدینگی به تولید». داده‌های بلندمدت ایران و جهان این رابطه را تأیید می‌کنند.

■ **تفسیر نادرست از اقتصاد چین:** استناد به «درآمد» بالای شرکت‌های دولتی چین برای ترویج اقتصاد دولتی، مغالطه‌آمیز است. درآمد به معنای سودآوری نیست و بخش خصوصی با ایجاد بیش از ۶۰ درصد تولید ناخالص داخلی، موتور اصلی رشد اقتصاد چین است، در حالی که بسیاری از شرکت‌های دولتی آن زیان‌ده هستند.

■ **هشدار نسبت به سیاست‌گذاری غیرعلمی:** این شواهد به سادگی قابل ابطال هستند و نشان می‌دهند که مشکلات اقتصادی ریشه در به‌کارگیری علم اقتصاد ندارند. آخوندی تأکید می‌کند که اتکا به چنین تحلیل‌های ضعیفی برای اداره کشور، می‌تواند پیامدهای جبران‌ناپذیری به همراه داشته باشد.

متن کامل این یادداشت با اسکن کیو آر کد قابل مطالعه است.

■ **علی آخوندی، مدیر گروه اقتصاد اندیشکده حکمرانی شریف، در یادداشتی به راستی‌آزمایی ادعاهای مطرح‌شده توسط سید یاسر جبرائیلی در مناظره‌ای پیرامون دلایل نابسامانی اقتصاد ایران پرداخته است. آخوندی بار دال استدل‌های جبرائیلی علیه جریان اصلی علم اقتصاد، نشان می‌دهد که شواهد ارائه‌شده برای اثبات ناکارآمدی سیاست‌های اقتصادی مبتنی بر این علم، بر تحلیل‌های نادرست و مغالطه‌های آماری استوار است و تصمیم‌سازی بر پایه چنین داده‌هایی می‌تواند پیامدهای جبران‌ناپذیری داشته باشد.**

■ **علی آخوندی**

(مدیر گروه اقتصاد اندیشکده)

■ **مغالطه در تحلیل رابطه نقدینگی و تورم:** ادعای عدم ارتباط نقدینگی و تورم، مبتنی بر یک خطای آماری است. اصل اقتصادی اثبات‌شده، همبستگی مستقیم «نرخ رشد نقدینگی» با «نرخ تورم» در بلندمدت است، نه مقایسه نادرست

بایسته‌های ایجاد تنظیم‌گرهای بخشی در ایران

واکاوی رابطه تنظیم‌گران بخشی و تنظیم‌گر رقابت در چهار کشور

■ الگوی مطلوب؛ تفکیک و تخصص‌گرایی:

پژوهش، الگوی آلمان و آمریکا را به دلیل «تفکیک روشن کارکردها» مؤثرترین مدل می‌داند. در این الگو، نهاد رقابت بر اجرای قوانین ضدانحصار متمرکز است و تنظیم‌گران بخشی به امور فنی و تخصصی می‌پردازند. این روش از تداخل جلوگیری کرده و به انباشت دانش تخصصی در هر نهاد کمک می‌کند.

■ پیشنهاد‌های سیاستی برای ایران:

برای حل مشکل موجود، دو راهکار اصلی پیشنهاد شده است: نخست، محدود کردن نقش شورای رقابت به نظارت در بخش‌هایی که تنظیم‌گر بالغ دارند. دوم و مهم‌تر، تأسیس نهادهای تنظیم‌گر بخشی تخصصی از طریق قوانین مجلس در حوزه‌های انحصاری، تا وظایف فنی و اقتصادی به‌طور کامل تفکیک و به نهاد متخصص واگذار شود.

برای مشاهده این گزارش، کیوارکد را اسکن کنید.

■ سید محمدرضا دادگستر، پژوهشگر اندیشکده

حکمرانی شریف، در گزارشی برای مرکز پژوهش‌های مجلس، رابطه میان تنظیم‌گر رقابت (شورای رقابت) و تنظیم‌گران بخشی را واکاوی کرده است. این پژوهش با بررسی تجربه چهار کشور، به دنبال ارائه الگویی برای حل تراحم وظایف و افزایش کارآمدی نظام تنظیم‌گری در ایران است.

■ سید محمدرضا دادگستر

(پژوهشگر اندیشکده)

■ بررسی الگوهای جهانی:

این گزارش با تحلیل تجربه چهار کشور، سه الگوی اصلی را شناسایی می‌کند: بریتانیا با اختیارات هم‌پوشان و شبکه همکاری، اسپانیا با ادغام نهادها در یک «ابرنظیم‌گر»، و آلمان و آمریکا با تفکیک روشن کارکردها. تراحم وظایف در ایران، ضرورت انتخاب یک الگوی کارآمد را برجسته می‌سازد.

دیپلماسی نخبگانی در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه

تحلیل حضور ایرانیان در رسانه‌ها و اندیشکده‌های بین‌المللی

بی‌بی‌سی، سی‌ان‌ان، فرانس ۲۴ و المانیتور حضور داشتند.

■ گزارش نشان می‌دهد دیپلماسی نخبگانی ایران با وجود بهره‌گیری از سرمایه فکری ایرانیان، با چالش‌هایی چون نبود روایت یکپارچه، حضور محدود در برخی رسانه‌های مهم و رویکرد واکنشی مواجه بوده است.

■ بیش‌ترین میزبان صدای ایرانیان: الجزیره انگلیسی، اسکای نیوز و بی‌بی‌سی؛ و اندیشکده‌هایی چون کوئینسی، چتم‌هاوس و کارنگی.

■ گزارش «خاموشی پدافند نخبگانی» منتشر شد؛ این گزارش به بررسی نقش ایرانیان در شکل‌دهی روایت‌های جهانی پیرامون بحران جنگ ۱۲ روزه می‌پردازد.

■ در بازه ۱۳ تا ۲۴ ژوئن، ۱۵۰ حضور از ۸۲ ایرانی شامل دانشگاهیان، تحلیلگران، روزنامه‌نگاران، دیپلمات‌ها و فعالان در رسانه‌ها و اندیشکده‌های بین‌المللی ثبت شد.

■ بخش زیادی از مشارکت‌کنندگان خارج از کشور بودند و در رسانه‌هایی چون الجزیره انگلیسی،

به نام استاندارد، به کام قدرت

پرونده آفکام و بی بی سی

■ **تسخیر نهادی و مسئولیت‌گریزی:** «تسخیر تنظیم‌گری» توسط دولت یا صنعت، استقلال نهاد ناظر را از بین می‌برد. هم‌پوشانی وظایف با نهادهای دیگر و فشارهای سیاسی پنهان (مانند انتصابات و بودجه‌ریزی)، استقلال صوری را حفظ کرده اما در عمل، تنظیم‌گر را به مجری ترجیحات قدرت حاکم بدل می‌سازد.

■ **راهکار؛ شفافیت و استقلال واقعی:** برای جلوگیری از این انحراف، باید با تعریف دقیق مسائل، شفاف‌سازی کامل فرآیندها، تضمین استقلال مالی و مدیریتی نهاد ناظر، و مرزبندی روشن صلاحیت‌ها، امکان استفاده ابزاری از تنظیم‌گری را به حداقل رساند و آن را به جایگاه اصلی خود یعنی حفاظت از منفعت عمومی بازگرداند.

متن کامل این یادداشت با اسکن کیو آر کد قابل مطالعه است.

■ **امیرحسین قلندری، پژوهشگر اندیشکده حکمرانی شریف،** با تحلیل پرونده اخیر میان تنظیم‌گرسانه‌ای بریتانیا (آفکام) و بی بی سی، به بررسی انحراف نهادهای تنظیم‌گراز کارکرد فنی خود می‌پردازد. او استدلال می‌کند که تنظیم‌گری، برخلاف ظاهر تکنوکراتیک، در بطن مناسبات قدرت عمل کرده و می‌تواند به ابزاری برای «ظلم مشروع» و اعمال اراده سیاسی تبدیل شود.

■ **امیرحسین قلندری**
(پژوهشگر ارشد اندیشکده)

■ **ابزارهای انحراف؛ از ابهام تا تسخیر:** انحراف تنظیم‌گری از طریق سازوکارهای نهادی رخ می‌دهد. تعریف مبهم مفاهیمی چون «امنیت ملی»، تصمیم‌گیری‌های غیرشفاف و هزینه‌های سنگین تبعیت، بازیگران مستقل را عملاً از میدان به در کرده و تنظیم‌گری را به ابزار حذف تبدیل می‌کند.

چند رسانه‌ای

چرا برق قطع می‌شود؟

میلاد دخانچی
دکتر فرشاد فاطمی
دکتر داوود منظور

قسمت پنجم «خرداد»

ناترازی انرژی؛ مسئله امروز یا اشکال همیشگی؟

حاصل ناکارآمدی کارشناسی است یا مسئله‌ای
سیاسی و ساختاری؟

■ جنگ دوازه روزه و تحولات منطقه‌ای چه تأثیری بر
وضعیت ناترازی انرژی گذاشته‌اند؟

■ آیا شرایط جدید، انسجام اجتماعی و امکان اصلاحات
را افزایش داده یا مسیر اصلاحات را پیچیده‌تر کرده
است؟

■ تجربه نظام حکمرانی ایران و رویکرد سیاست‌گذاران،
چه الگوی رفتاری از تصمیم‌گیری را نشان می‌دهد؟

■ با توجه به هزینه‌های تحمیل‌شده و مسائل نوظهور،
آیا ناترازی انرژی همچنان از اولویت‌های اصلی کشور
است؟

قسمت پنجم برنامه خرداد را با اسکن کیو آر کد ببیند.

■ در پنجمین قسمت برنامه خرداد، درگفت‌گویی
میلاد دخانچی با آقایان داود منظور رئیس اسبق
سازمان برنامه و بودجه و سید فرشاد فاطمی استاد
دانشکده اقتصاد دانشگاه شریف در پرتوی جنگ
۱۲ روزه و با تمرکز بر گفت‌وگوهای کارشناسی و
بررسی تجربه حکمرانی، ابعاد مختلف بحران ناترازی
انرژی در ایران واکاوی شده است:

■ ناترازی انرژی در فهرست مسائل ایران چه
جایگاهی دارد و بحران آن تا چه اندازه جدی
است؟

■ چه آینده‌ای برای تأمین انرژی در کشور پیش‌بینی
می‌شود و آیا چشم‌اندازی روشن وجود دارد؟

■ ریشه‌های ناترازی انرژی در ایران چیست؟ چرا به
این نقطه بحرانی رسیده‌ایم؟

■ آیا ضعف در سیاست‌گذاری و مدیریت انرژی،

پادکست «تجربه‌نگاری حکمرانی پارلمانی»

کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی

- اولویت یافتن امور مربوط به حوزه اداری و استخدامی و به حاشیه رفتن سایر ابعاد امر اجتماعی
- پرداختن کوتاه‌مدت و دوره‌ای به مسائل اجتماعی و گسست در پیگیری‌ها
- نیاز به ارائه تعریفی متقن از «مسئله اجتماعی» و در نظرگیری معیارهایی جهت ورود نیروی متخصص و همچنین تأکید بر ابعاد عملی طرح‌ها و لوایح از جمله پیشنهاداتی اند که می‌توانند به بهبود عملکرد کمیسیون اجتماعی یاری رسانند.

■ در این پادکست، خلاصه گزارش «تجربه‌نگاری حکمرانی پارلمانی؛ کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی» را بشنوید؛ تصویری روشن از نقاط قوت، چالش‌ها و فرصت‌های این کمیسیون، بر اساس مصاحبه با نمایندگان سه دوره‌ی مجلس.

برخی موارد آسیب‌شناسانه بدین شرح است:

- حیطه وظایف گسترده کمیسیون اجتماعی و نیاز به بازآرایی مجدد وظایف و اولویت‌ها

بازنگری در فرمول انتخابات

از نظام اکثریتی تا تناسبی

این مسیر با صبر سیاسی، گفتگو با نهادهای کلیدی همچون مجلس و شورای نگهبان، و اقناع تدریجی بدنه سیاسی کشور طی شد؛ نمونه‌ای از اقدام و حکمرانی تدریجی تغییر در عرصه قانون‌گذاری. در این گفت‌وگو، نسبت نظام تناسبی با حزب، شایستگی، عدالت انتخاباتی و کارآمدی مجلس، با نگاهی سیاست‌پژوهانه واکاوی می‌شود. فیلم کامل این گفت‌وگو را با اسکن کیوارکد ببینید.

■ چهار دهه پس از استقرار نظام اکثریتی، بحث تغییر فرمول انتخابات به‌سوی نظام تناسبی، به یکی از جدی‌ترین محورهای اصلاح قانون انتخابات بدل شده است.

گفت‌وگوی مرکز مطالعات پارلمان با دکتر مهدی زینالو، بازخوانی تجربه‌ای سیاسی از درون فرایند اصلاح است؛ از نقد مدل استانی-شهرستانی تا طراحی و تبیین نظام تناسبی به‌عنوان بدیلی برای بازتاب دقیق‌تر آرای مردم.

اندیشکده
حکمرانی
شریف

www.gptt.ir

تهران، خیابان آزادی، بعد از مسجد دانشگاه شریف، کوچه صادقی، پلاک ۲